

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Zaprowadzenie konsumcyjnego podatku w mieście Krakowie.)

Lit. „kor. austr.“ pisze: Z powodu zaprowadzenia powszechnego konsumcyjnego podatku w mieście Krakowie zaczawszy od 1. listopada b. r. wyszło za Najwyższem w tej mierze potwierdzeniem rozporządzenie c. k. ministryum finansów dnia 25. października, według którego zaczawszy od wymienionego dnia wychodzi z mocy obowiązującej istniejący dotychczas podatek od rzeźnego bydła i napoju, a od przedmiotów, wymienionych w załączonej taryfie, będą pobierane przytoczone w niej należytości przy wstępie na linię w postanowionych urzędach liniowych, i w głównym urzędzie konsumcyjnego podatku, znajdującym się wewnątrz miasta, następnie przy rzeziach podatkom podlegających, i przy wprowadzaniu zboża do młynów, przez dzierzawców. Na mocy tego ogłasza się miasto Kraków pod względem konsumcyjnego podatku za zamknięte, a prztem obwieszcza się i oznaczają dostatecznie punkta, na których wprowadzanie i wyładowanie podatkowych przedmiotów jest pozwolone.

Wyjęte są od opłaty akcyzy na liniach podatkowych: woły, byki, krowy i cielęta mające więcej niż rok, od których jak dotychczas należy opłacać akcyzę przy rzeżaniu, tudzież pszenica, orkisz, kukurudza, żyto, zboże mieszane w ziarnie, hreczka, od których również jak dotychczas należy opłacać akcyzę przy mieleniu.

Zresztą ponieważ handlowy i celny traktat między Austryą i Prusami z dnia 19. lutego 1853, do którego przystąpiły później także księstwa Parma i Modena, również jak wszystkie niemieckie państwa połączone celnie z Prusami, zawiera w artykule 9 postanowienie, że od wszystkich produktów, które według allegatu I. B. załączonego do artykułu 3 tego traktatu wchodzi za opłatą zmniejszonego cła z terytorjum jednej do terytorjum drugiej strony kontrahującej, i o których według przepisów celnych będzie udowodniono, że jako wprowadzone towary zagraniczne złożyły celną opłatę u poborczej władzy strony ostatniej, lub też jeszcze jej podlegają, niewolno pobierać żadnej dalszej opłaty jakiegobądź rodzaju, bądź na rachunek państwa, bądź na rachunek komuny i korporacji, jednak z zastrzeżeniem tych wewnętrznych podatków, które w jednym z kontrahujących państw są nałożone powszechnie na dalsze przetwarzanie albo na inne przyrządzanie rzeczy z takich produktów bez różnicy czy są zagranicznego lub krajowego pochodzenia; tak też od wszystkich przytoczonych przedmiotów, które według istniejących przepisów są obowiązane do opłaty konsumcyjnego podatku, niewolno pobierać ani akcyzy jako głównego podatku, ani też gminnego dodatku, skoro według przepisów celnych udowodnią, że jako zagraniczny towar wprowadzone celnemu postępowaniu w austryackim celnym urzędzie uległy albo jeszcze ulegają. Do takich przedmiotów należą: tłuszcz mianowicie, masło, świeże lub przetapiane, tłuszcz zwierzęcy, topiony lub nietopiony (tój, smalec, gęsi lub wieprzowy), słonina, stearyn, kwas stearynowy, sér, świeże łożowe, woskowe, olbrutowe i stearynowe, stoczki woskowe; oleje, mianowicie olej konopny, lniany i rzepakowy w beczkach; nakoniec potrawy przyrządzone, mianowicie: czekolada i tym podobne surogoty, również jak fabrykaty czekoladowe, *Racahaut des Arabes*, konfitury, cukry, ciasta, suchary wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem sucharów okrętowych, z cukrem, octem, oliwą lub musztardą, mianowicie wszystkie w butelkach, puszkach i tym podobnych smażone, przeprawiane lub nasolone owoce, korzenie, jarzyny i inne konsumtybilia. Urzędowe postępowanie z wszystkimi temi artykułami przy wstępie do Krakowa, nie może być przedsiębrane przez liniowe urzęda akcyzowe, lecz tylko przez główny urząd celny w Krakowie, do którego przeto liniowe urzęda mają takie przedmioty dla przepisane regulaminem celnym wykazania się z ocenienia zawsze odesłać a właściwie przystawić. Co się tyczy jednak postępowania z wszystkimi dalszemi artykułami konsumcyi, również jak z przybywającemi do miasta Krakowa z państw obcych, które nie przystąpiły do handlowego i celnego traktatu z

dnia 19. lutego 1853, nadmieniam się, że od powyższych artykułów należy pobierać akcyzę wraz z dodatkiem miejskim, również jak od wszystkich krajowych przedmiotów, ulegających rzeżonej daninie.

(Obwieszczenie z namiestnictwa wiedeńskiego.)

Wiedeń, 29. paźdz. Podaje się do wiadomości powszechnej, że zaraza na bydło panuje nie tylko w Galicyi, Morawii i w Węgrzech, ale wybuchła także w Niższej Austrii, a mianowicie u jednego mlęczarza w Wiedniu i w czterech osadach gminy Gersthof, urzędu okręgowego Hernals V. U. W. W. Niniejszem uwiadamiam się przeto o tym wypadku nie tylko wszystkich właścicieli bydła rzeźnego, ale oraz wszystkich tych, którzy z zawodu swego albo bydłem takim albo też pochodzącemi ztąd surowemi produktami handlują, z tym dodatkiem, że wśród obecnych stosunków należy jak najściślej zachowywać wszelkie wydane już lub mogące być wydanemi postanowienia pod względem zarazy bydła, gdyż w przeciwnym razie postąpi się z każdym przestępcą podług całej surowości prawa.

(Wien. Ztg)

(Stan cholery w Wiedniu.)

Stan dotkniętych cholera w Wiedniu. Dnia 28. października zachorowało 143 osób, wyzdrowiało 99, a 49 umarło. Dnia 29. zachorowało 140 osób, 57 wyzdrowiało, a 36 umarło. Od czasu pojawienia się cholery zachorowało w ogóle 3222 osób, wyzdrowiało 1242, a 1055 umarło.

Anglia.

(Układy Amerykanów z republiką San Domingo.)

Londyn, 27. października. *Morning Post* zwraca mocno uwagę publiczności na to, jaki obrot bierze polityka Stanów zjednoczonych amerykańskich, a mianowicie dodaje: Doniesie wiśniemy, że między Stanami a republiką San Domingo zaszły układy i ustaliły protektorat amerykański, tak że część wyspy San Domingo zostawać odtąd istotnie będzie w związku ze Stanami amerykańskimi. — Zajęcie tak ważnej pozycyi w Indyach zachodnich, z której Amerykanie zagrażać mogą z dwóch stron wybrzeża hiszpańskie Kuby i Porto-Rico, a zbliżyć się do naszych posiadłości indyjskich, obojętnie uważać niemożna. Jest w tem widoczna dążność ambitnej polityki Ameryki rozciągnąć panowanie swoje na cały Atlantyk.

(Wice admirałem królestw W. Brytanii ma zostać admirał Dundonald.)

Londyn, 27. października. Wysoki urząd Wice admirała królestw W. Brytanii zjednoczonych, ma być oddany teraz po śmierci Sir Martina, Admirałowi Dundonald. Głoszą także, że na przyszły rok bierze komendę na morzu bałtyckim. Admirał liczy teraz przeszło lat siedemdziesiąt.

(Prywatna depesza telegraficzna.)

Londyn, 2. listopada zrana *Times* donosi, że rząd otrzymał wiadomości z Krymu z 25. z. m. Oblężenie idzie jak najpomyślniej; dawnym depeszom o klęsce angielskiej zaprzeczają ze wszech stron.

(L. k. a.)

Francya.

(Przeгляд wywozu i przywozu w handlu. — Warowne mury okolo Tulonu. — Rekrut rozsyłani po pułkach.)

Paryż, 24go października. *Monitor* ogłasza porównawczy przeгляд przywozu i wywozu najznakomitszych artykułów handlowych w ciągu pierwszych trzech kwartałów w latach 1852, 1853 i 1854. Pokazuje się z niego, że cło opłacone w tym peryodzie roku 1854 wynosiły 107,177.000, to jest o 4 miliony franków więcej, niż w tych samych peryodach obudwu lat poprzedzających. W samym miesiącu wrześniu 1854 zebrano z ceł o 1 milion więcej, niż w tym samym miesiącu lat poprzednich.

Nad rozszerzeniem warownego muru okolo Tulonu pracują ciągle z wielką gorliwością, i w kilku punktach wznoszą się już nowe wały. Ukończenie tego wielkiego planu nastąpi razem z założeniem kolei żelaznej.

Owe 80,000 ludzi z klasy roku 1853, które między 1. i 15. czerwca zaciągnięto do służby wojskowej, opuszczają już swoje stacje zbiorowe po zupełnym ukończeniu musztry, i będą niezwłocznie wcielone do czynnych szwadronów i pułków. Tym sposobem otrzymana załoga paryzka w krótkim czasie znaczne posiłki.

(W. Z.)

(Pędzenie wódki ze zboża zakazane. — Saboty i filcowe szkarpetki dla wojska.)

Paryż, 27. października. *Monitor* zawiera dekret, wywołany wzmagającą się drożyzną zboża, który zakazuje aż do dalszych rozporządzeń destylację alkoholu ze zboża i w ogóle ze wszystkich

rodzajów substancji mącznych. We wstępie wspomina minister o bezużyteczności dekretowanych niedawno uwzględnień co do ceł przywozowych i transportu cerealiów, i przypisuje główną przyczynę wzmagającej się mimo obfitych zbiorów drożdżyny — destylacyom zboża na alkohol mianowicie w północnych departamentach, w takiej ilości, że utrzymuje drożdżynę.

— Do 500.000 trzewików drewnianych z filcowymi szkarpytkami i rzemyczkami mają wysłać do Oryentu dla wygody wojska po kwaterach zimowych. Departament Ain podjął się dostarczyć prawie cały ten zapas.

(Zeit.)

(Dekoracya księcia Napoleonowi.)

Paryż, 31. paźdz. Według dzisiejszego Monitora upoważnił Cesarz księcia Napoleona, by za swe waleczne zachowanie się w bitwie nad Almą nosił medal wojskowy.

(Zeit.)

Włochy.

(Przygotowania do zjazdu Biskupów.)

Rzym, 20. października. Dziennik *Parlamento* donosi o wielkich przygotowaniach na przyjęcie spodziewanych w Rzymie biskupów, ażeby się im wieczne miasto pokazało w całej świetności. Dłuższy już czas pracują nad restauracyą wspaniałych sal biblioteki watykańskiej, również i w galeryach i w lożach Rafała, które teraz oknami szklanymi ochronione są od szkodliwych wpływów atmosferycznych. Kosztem Jego Świątobliwości papieża zakupiono i zburzono także kilka budynków, które zasłaniały fasadę Panteonu.

Bibliotekę po zmarłym kardynale Mai zakupił jak słyhać bogaty obywatel genueński i darował ją swemu rodzinnemu miastu.

(A. B. W. Z.)

(Prywatna depesza telegraficzna.)

Turyń, 1. listopada. Rada prowincjonalna wotowała pół miliona lirów jako premię dla towarzystwa, które chce podjąć budowę kolei żelaznej z Vigevano w kierunku Medyolanu z silnym mostem na Tesynie. Towarzystwo to zamysła postarać się niezwłocznie o konsens c. k. austriackiego rządu co do wspomnianego kierunku.

(Lit. kor. austr.)

Niemce.

(Odpowiedź gabinetu berlińskiego na notę hr. Nesselrodego.)

Berlin, 29. paźdz. „*Independance belge*“ ogłasza notę rosyjską, w której hrabia Nesselrode motywuje odrzucenie czterech warunków pokoju ze strony Rosyi.

Oprócz tego podaje wspomniany dziennik odpowiedź gabinetu berlińskiego na tę notę. Jest ona następująca:

Do pana barona Werther, pruskiego ambasadora w Petersburgu.

Berlin, 5. września 1854.

Panie Baronie! Mam zaszczyt przesłać panu niniejszem kopię depeszy, którą mi zakomunikował baron Budberg, uwiadamiając nas o załączonym do niej dokumencie, który ma to samo datum 14. (26.) sierpnia i adresowany jest do księcia Gorczakowa. Byłbym dziś na tem poprzestał wyrazić panu ubolewanie moje, że się gabinet cesarski wzbrania przyjąć proponowane mu podstawy do układów, ale niektóre ustępy w depeszy barona Budberg wkładają na mnie obowiązek odpowiedzi. Depesza rosyjska daje do zrozumienia, że ostatecznie oświadczenia gabinetu petersburskiego, t. j. depesza z dnia 17. (29.) czerwca do księcia Gorczakowa, niejako z naszej strony były dyktowane, i że przeto można było tuszyc, że pochwaliwszy tę depeszę, niebędziemy Rosyi proponować warunków ugody różniących się co do istoty od wspomnianej depeszy. Rzeczywiście uczyniliśmy to według naszego przekonania, gdy szło o to, by radą naszą wpływać na decyzje cesarskiego gabinetu, ale nieprzyjęliśmy w tym względzie żadnej odpowiedzialności, lecz działaliśmy w duchu pojednania i z uwzględnieniem żądań mocarstw niemieckich. W całości oceniliśmy wszystko, cokolwiek oświadczenia rosyjskie zawierały pomyslnego w tym względzie i nieprzyznając się do solidarności, jaką nam depeszą rosyjska, jak się zdaje, chce przypomnąć, łącząc do tego zarzut niekonsekwencji, mamy prawo suponować, że zdanie nasze o deklaracyach Rosyi niepozostało bez wpływu na dalsze ich skutki. Nasze zapatrywanie się na stan rzeczy nie dało się jednak zupełnie pogodzić ze zdaniem innych mocarstw, i dlatego nie mieliśmy żadnego udziału w wymianie not zaszłej w Wiedniu. Czyli tem chcieliśmy dać do pozuania, że się gabinet królewski zrzeka udziału w dalszych krokach, któreby przywieść mogły do układów lub do zawieszenia kroków nieprzyjacielskich? Pewnie nie. Nieutrzymujemy bynajmniej, jakoby owe cztery punkta, które Rosya odrzuciła, wyłącznie były zdolne cel swój osiągnąć; ale zawsze jeszcze, obrawszy je z kory drażliwości, którą nieprzeczymy być naturalną, znajdujemy w nich rdzeń, który jest przeznaczony prędzej lub później z tą lub ową modyfikacyą posłużyć znowu za podstawę ugody, która Europie zabezpieczy dobrodziejstwa pokoju. Wiadomo panu Mości Baronie, że to jest cel, do którego zmierzają wszystkie usiłowania króla, naszego miłościwego Pana, i niepotrzebuję powtarzać Panu, że Jego królewska Mość od tego celu nie zbroczy. Chciej Pan, Mości Baronie, zakomunikować tę depeszę hrabi Nesselrode do wiadomości.

Przyjm pan i t. d.

Manteuffel.

(Abld. W. Z.)

(Telegraf z Berlina do Petersburga.)

Berlin, 28. października. Połączenie telegrafu elektrycznego z Berlina na Królewiec do Petersburga już przyszło do skutku, i ztąd rządowe depesze z Petersburga telegrafują wprost do Berlina. Dla osób prywatnych otwartym zaś ma być telegraf z d. 1. listopada.

(Ruch w gmachu wystawy Mnichowskiej.)

Mnichów, 22. października. Nadzwyczajny ruch panuje w gmachu wystawy i w przyległych ulicach, któredy wywożą przedmioty znajdujące się w pałacu krzysztalowym. Moństwo ludzi zatrudnionych jest zawijaniem, pakowaniem i ładowaniem na wozy. — Oprócz szalów, porcelany i innych upominków, sprzedano najwięcej sukna, płócien, skór i narzędzi. Kilku tutejszych mieszczan zamysła zaopatrzyć na przyszły rok miasto Paryż i krocie spodziewanych tam podróży w „autentyczne“ piwo. Mają nawet plan założyć w gmachu wystawy bawarską „Bierhalle“, gdzie wszystkie narody będą się mogły uraczyć klasycznym napojem bawarskim.

(Abb. W. Z.)

(Prywatna depesza telegraficzna.)

Berlin, 2. listopada. Słyhać, że zebranie izb ma nastąpić stanowczo 27go b. m.

(L. k. a.)

Dania.

(Rozkaz królewski do ministra finansów.)

Kopenhaga, 28. paźdz. Król wydał dnia 15. b. m. następujący rozkaz do ministra finansów hrabi Sponneck:

„My Fryderyk Siódmy, z Bożej łaski Król Danii itd. oznajmiamy: Naszą szczególną łaskę najprzód! Uwiadamiamy Cię niniejszem, że jest Naszą najłaskawszą wolą i rozkazem, ażebyś aż do dalszego rozporządzenia objął kierunek wszystkich spraw powszechnych odnoszących się do Naszej rady państwa. Oto jest wola Nasza. Polecamy Cię opiece Boskiej! Dano na Naszem zamku Frederiksberg, d. 15. października 1854. Z Naszem król. podpisem i pieczęcią. Frederik R. Frederik Ferdinand. Oersted. Rewentlow-Criminil. Moltke. Tillisch. Hansen. Bluhme. Steen-Bille.

(Zeit.)

Rosya.

(Poczta Petersburska. — Nowe działa. — Handel ozywiony. — Wyspy Alandzkie zajęte. — Nowe zaciągi.)

W liście z **Petersburga** z 24. października, umieszczonym w dzienniku „*N. Z.*“ czytamy: Przygotowania wojenne odbywają się na największą skalę. Rząd każe lać w Petrozawodzku i w Kronsztadzie działa wielkiej doniosłości, któremi z wiosną mają być obsadzone forty Kronsztadu. W zatoce Kronsztadzkiej panuje ruch nadzwyczajny. Handel wybrzeżny został niejako oswobodzony z więzów po odpłynięciu nieprzyjacielskiej floty. Flota wojenna opuściła swoje stanowisko i powróciła po części do zatoki środkowej, a po części do portu wojennego, gdzie ją niedawno zwiędzał Wielki Książę Konstanty. Wyspy alandzkie zostały znowu obsadzone. Ochotnicy floty wiosłowej i milicyi morskiej mają być po części rozpuszczeni na urlop aż do marca roku przyszłego. Cesarz nieopuścił miasta pewno przez dłuższy czas. Przed kilkoma dniami przybył tu szef sztabu wszystkich rezerwowych korpusów armii, i złożył ministrowi wojny raport o skompletowaniu armii tauryckiej i południowej. Przytem była mowa o potrzebie nowej rekrutacyi. Gdy minister wojny zasięgnął w tej mierze zdania Cesarza, uchwalono, by podług regulaminu, który z początkiem tego roku zapowiadał wielką rekrutacyę, przedsięwzięto nowy zaciąg w marcu roku przyszłego. Korpusy armii południowej, równie jak i azyatyckie są po części znowu skompletowane, po części są ich transporta już w marszu.

(Zeit.)

Z teatru wojny.

(Odeskie doniesienia z Krymu.)

Wiedeń, 1. listopada. *Gazeta Wiedeńska* zawiera z *Odesy* z dnia 25. paźdz. następujące doniesienia:

Według nadeszłych tutaj wiadomości przesłał generał Canrobert dnia 4. (16.) października do księcia Menżykowa wezwanie, w którym go usiłował przekonać, że Sebastopol musi upaść. — Wezwano księcia Menżykowa ażeby z załogą opuścił twierdzę i wydał sprzymierzonym okręta z załogą i forty. Odpowiedź była, jak się łatwo domyśleć odmowna, mówią nawet że bardzo sarkastyczna.

Dnia 5. (17.) października zaatakowali sprzymierzeni Sebastopol od morza i od lądu. Wybudowali bowiem od strony lądu baterye o 88 działach ciężkiego kalibru, z której rozpoczęli ogień na fortyfikacye rosyjskie. Rosyjskie baterye liczyły 340 dział okrętowych, między temi 260 Paixhanów, które w ostatnich czasach sprostowano z floty. Walka trwała cały dzień i jak słyhać tem się skończyła, że sprzymierzonym zdemontowano 84 dział, z których dnia 7. (19.) znowu wystawiono czterdzieści. Przed rozpoczęciem bombardowania przyszło jak słyhać do ataku na bagnety między oddziałem załogi a nieprzyjacielnymi, czego sobie potąd niemogę dobrze wytłumaczyć. Rosyjanie mieli w tej potyczce ponieść niemałe straty. Słyhać, że ogień sprzymierzonych sięgał aż do miasta, a jedna bomba zabiła admirała Korniltowa, gdy przez plac teatralny jechał do bateryi. Rosyjanie stracili w tej walce 600 ludzi, oprócz tego miało zginąć także kilku cywilistów i kobiet.

Atak od morza rozpoczęto z dwunastu okrętów liniowych i dziewięciu paropływów. Równocześnie bombardowano wieżę Wołochów i fort nr. 10. Ogień był bardzo gwałtowny, ale baterye lądowe odpowiadały silnie, a około południa wyleciał jeden statek parowy w powietrze. Walka trwała jeszcze chwilę, aż sprzymierzeni ustali. Słyhać, że prawie wszystkie paropływy mniej lub więcej zostały uszkodzone, a oprócz tego mówi pogłoska o mniej lub więcej uszkodzonych sześciu większych okrętach.

To pewna, że te wszystkie wiadomości wielką radość sprawiły między mieszkańcami Odessy; wczoraj wieczór grały na bulwarze i

w koronnym ogrodzie bandy wojskowe na cześć uzyskanych korzyści. Rosyjskie baterie wybrzeżne straciły jak słychać 18 dział.

Najskuteczniejszą okazała się mała bateria położona nisko u wybrzeża; bateria o czterech działach, które miały rozpalonemi kulami. W tej baterii poległo dziesięciu artylerzystów. O dalszych stratach w obydwóch atakowanych fortach niemamy jeszcze wiadomości. Również niewiadomo, ile poległo sprzymierzonych. Paropływy, które tu w ostatnich czasach krążyły, odpłynęły wszystkie do Sebastopola.

Dnia 6. (18.) października niebyło jak słychać walki, ale korpus księcia Menżykowa przybył pod Sebastopol a dnia 8. (20.) ma przybyć dywizya Liprandi i ustawić się na zachodnim wybrzeżu.

Od czasu pobytu Ich Cesarzewiczowskich Mości wielkich książąt w Kiszewie odchodzi na Odessę codzień goniec z Sebastopola. Od pięciu dni niewiada z Odessy żadnego nieprzyjacielskiego statku parowego.

Pochody wojsk do Krymu trwają ciągle; dziś transportowano brygadę piechoty na wozach do Nikołajewa; niemieccy koloniści dali pod wojsko 2000 wozów. Chłopi tutejsi umieją bardzo dobrze przewozić znaczne masy wojska w największym porządku. Wprawy nabyl transportując zawsze wielkie ilości zboża naraz.

(Doniesienia z lit. korespondencji austr.)

Wiedeń, 2. listopada. Pod tą datą podaje lit. koresp. austr. tytułem: „Najnowsze wiadomości z Oryentu“. Do dziś zrana nieprzybył jeszcze do Tryestu paropływ z Lewanty zapewne dla burzliwego powietrza. Wiadomości, które może przywieźć, sięgają zapewne do 23. lub 24. października. Natomiast otrzymaliśmy dziś telegramem pocztę lądową i wiadomości z Konstantynopola z 26. z. m., które jednakże niedonoszą właściwie nic nowego. Wiadomości z Krymu sięgają do 23go października. Stan rzeczy niezmienił się weale; bombardowanie trwało bez ustanku. Znacniejszych spustoszeń niepostrzegano ani z jednej ani z drugiej strony; częste wycieczki odbywają się bez skutku; rosyjskie posiłki nadeszły; z Sebastopola słyszano kilka wystrzałów salutowych z niewiadomej przyczyny; domyślano się, że dla przybycia jakiegoś znakomitego wodza. Z Konstantynopola wysyłają jaknajspieszniej amunicję do Krymu. Francuska brygada z Pyreju przepłynęła już Bosfor; od strony morza nieponawiano już ataku; sprzymierzona flota ma wiele okrętów uszkodzonych; angielski dwupokładowiec „Albion“ naprawia się w arsenale. Powietrze ciepłe. Morze spokojne. (L. k. a.)

(Rozlokowanie wojsk rosyjskich w Besarabii.)

Wiedeń, 31. października. Z Hermansztadu donoszą, że rosyjskie wojska w Besarabii są w następujący sposób dyzlokowane: Dywizya Uszakow z 4 pułkami kozaków i generałowie Lüders i Sutanow z dywizją piechoty i dwoma pułkami jazdy zajmują Ismailę i Kilię. Generał Engelhardt stoi z dywizją piechoty i pułkiem huzarów pod Reni i Vadul-Isaki. Generał Dannenberg stał w Balyradzie pod Ismailą w sile 20.000 ludzi czwartego korpusu armii. — Reszta tego korpusu armii stała nad brzegiem Prutu. W ogóle stało w Besarabii 65.000 ludzi i 180 dział. Książę Górczakow ma główną kwaterę w Kiszewie. (Ll.)

(Co znaczą liczne pogłoski o bombardowaniu Sebastopola.)

Journal des Debats tłumaczy liczne przedwczesne pogłoski o rozpoczęciu bombardowania Sebastopola ztąd, że Rosyanie od rozpoczęcia robót oblężniczych dzień w dzień utrzymywali silny ogień przeciw armii oblężniczej. Bez końca padały kule i granaty i wyrządzały niejedną szkodę. Przednie stráže z obydwóch stron zbliżone były częstokroć zaledwie na sto metrów. „Obydwie przednie stráže“ — tak donosi jeden z korespondentów, — „ukryte są za kamieniami i śledzą z nieustanną uwagą poruszeń nieprzyjacielskich. Teraz mamy pełnię, noce tak jasne jak dzień. Pierwszy, co się wychylił z po-za okopów, padłby od kul nieprzyjacielskich.“ Żołnierze przyzwyczaili się już do tego niepokoju i niewiele sobie robią z huku dział nieprzyjacielskich. W biwoaku leży każdy według swej rangi, tak że każdej chwili wszystko jest w pogotowiu. Wojsko oblężnicze kończyło spokojnie swe roboty i nieodpowiadano na ogień z miasta, chciano bowiem rozpocząć ogień z trzechset dział na raz. Francuzi mieli rozpocząć ogień na prawem, Anglicy na lewym skrzydle, a przy odejściu wiadomości, na których się opiera *Journal des Debats*, miano zamiar, nieatakować centrum, gdzie Rosyanie zgromadzili główną siłę obronną. Roboty przygotowawcze Anglików były trudniejsze niż Francuzów, ponieważ ich pozycja bardziej oddalona jest od morza. Francuzi wysadzili tylko swoje działa na ląd i ustawili je w baterie, Anglicy zaś muszą swe działa sprowadzać do Bałakławy do obozu po prawej stronie twierdzy. — Z Bałakławy do głównej kwatery generała Bourgoynne jest sześć mil angielskich bardzo złej drogi. Ponieważ Rosyanie kilkakrotnie niepokoiłi i atakowali Anglików w Bałakławie i na drodze do obozu, przeto ustawił lord Raglan po tamtej stronie 1200 piechoty morskiej, oddział dragonów i dwa oddziały artylerji, okręt zaś „Agamemnon“ panuje swemi działami nad gościńcem wiodącym do miasta. (Abb. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 3. listopada. „Litogr. koresp. austr.“ pisze: Nadesłane ostatnią pocztą lewentyńską doniesienia z Konstantynopola, datowane z 23. z. m. zaś wiadomości z Krymu sięgają tylko po d. 20. z. m. wieczór. Bombardowanie od lądu trwało od 17. do 20.

z. m. bez przerwy. Dnia 17. otworzył okręt liniowy „Charlemagne“ bombardowanie od morza, w którym niebawem wzięło udział 22 okrętów, a między temi jeden turecki i jeden egipski. Ta kanonada trwała od 1. do 6. god. wieczór, poczem flota zajęła znowu stanowisko swoje nad Kaczą. Rosyanie mieli źle celować, ale fortyfikacje ich nieznacznie ucierpiały. Okręt admirałski „Ville de Paris“ mocno uszkodzony bombą; trzech adjutantów Hamelina roznieśli, czwarty mocno raniony; tylko admirał ocalał jakby cudem. Syn Osmana Baszy poległ. Okręt „Retribution“ przybył bez masztu z kilką innemi okrętami dla naprawy do Konstantynopola. Baterie angielskie zapaliły kilka budynków w Sebastopolu; jedną baterie francuską zdemontowano, zaś jedna wieża w Sebastopolu zapadła się w gruzy. Rosyanie pracują dzień i noc nad naprawą swych wałów. Według dziennika „Journal de Constantinople“ była Eupatorya tylko krótki czas w ręku Kozaków; angielscy żołnierze marynarki, którzy opuścili miasto dlatego, iż w małej byli liczbie, powrócili nazajutrz z posiłkami, a Kozacy już pierwej wyszli z miasta. Eupatorya znajduje się oddał znowu w ręku sprzymierzonych. Komendant tureckiej dywizji w Krymie Soliman Basza przybył chory do Konstantynopola. „Journ. de Const.“ donosi następnie, że generał Canrobert zagroził wyciąć w pień całą załogę, jeżeli książę Menżykow pozostanie przy swym zamiarze spalania Sebastopola na przypadek, gdyby utrzymanie twierdzy było nadal niepodobne. Ostatnie doniesienie należy jednak, mimo że je podał dziennik urzędowy, z największą oględnością przyjąć.

Paryż, 3. listopada. *Monitor* potwierdza, że książę Górczakow na wiadomość o poruszeniach Turków nad Dunajem kazał się zatrzymać kilka korpusom, które w drodze do Krymu nieprzeszły jeszcze za Dniester i ustawić się nad Prutem i nad Dunajem. Dekretem cesarskim nakazano utworzenie takzwaney lekkiej piechoty składającej się z 25 dotychczasowych liniowych pułków piechoty na stopę szaserów.

Ateny, 27. października. Gubernatora Arty usunięto. Preveza ma załogę składającą się tylko z inwalidów i redyfów. Muncypalność w Atenach wyprawiła świetny bankiet dla wojsk okupacyjnych, które odchodzą do Krymu. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Wiadomości handlowe o surowych produktach galicyjskich.)

Lwów, w końcu października 1854. W upłynionym miesiącu ograniczał się handel prawie na samo zboże i cerealia, bo w innych artykułach zbywało na dostawie.

Zboże i inne wiktualy są poszukiwane po cenach:

Korzec pszenicy 11—11½r., żyta 10²/₅—10⁴/₅r., jęczmienia 9—9¼r., owa 7—7½r., kukurudzy 9—9½r.

Okowity nie wielkie są zasoby, garniec okowity 30°, po 1r. 45k.—1r.48k. tranzyto.

Na siemieniu, potażu i łoju zbywa dla broku dostawy, małe partye łoju w wantuchach sprzedawano na placu cetnar po 36r., na dostawę zgodzono po 37—38°/_o.

Konopie mocno poszukiwano, wywożono dla dobrej sprzedaży do Wrocławia. Notują cetnar według gatunku. Konopie niepaczosowane po 10—15r., paczesowane po 16—22r.

Na olejach zbywa i są poszukiwane. Przed nadejściem zimy nie można się spodziewać dostawy; cetnar surowego lnianego oleju po 33r., surowego oleju konopnego po 32r., oleju z bukwy po 30r., rafinowanego oleju rzepakowego po 40—42r.

Wosk żółty, za cetnar płacono w październiku po 95—98r., później poszedł w górę na 105—106r.

Eadunki według różnicy towarów i artykułów:

Ze Lwowa do Pragi 4³/₄r., Berna 4r., Wrocławia 4³/₄r., Ołomuńca 3r.54k., Lipnika 3³/₄r. Krakowa 3r., Biały 3r., Tarnowa 2³/₄r., Jarosławia, — Tarnopola 1r.54k., Brodów 1¼r., Czerniowiec 4¼r., Stanisławowa 2½r.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	43	5	46
Dukat cesarski	5	48	5	51
Półimperyal zł. rosyjski	10	1	10	4
Rubel srebrny rosyjski	1	56	1	57
Talar pruski	1	48	1	50
Polski kurant i pięciozłotówka	1	24	1	25
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	85	35	85	55
Galicyjskie Obligacje indem. bez kuponów	73	45	74	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

	złr.	kr.
Dnia 5. listopada 1854.		
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—
Przedano „ „ 100 po	—	—
Dawano „ „ za 100	—	—
Zadano „ „ za 100	—	—

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 2. listopada		w przecięciu
Obligacje długu państwa	5 ⁰ / _o	za sto 53 7/8 1/2	83 ⁷ / ₁₆
delto z r. 1851 serya B.	5 ⁰ / _o	—	—
delto z r. 1853 z wypłatą	5 ⁰ / _o	—	—
Obligacje długu państwa	4 ¹ / ₂ 0/0	72 ³ / ₄	72 ³ / ₄
delto delto	4 ⁰ / _o	65 ⁵ / ₈	65 ⁵ / ₈

detto z r. 1850 z wypłata	4 1/2%	—	—
detto detto detto	3 1/2%	—	—
detto detto	2 1/2%	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto detto z r. 1839	—	134 3/8	134 3/8
detto detto z r. 1854	—	96 9/16 3/4 7/8	96 3/4
Obl. więd. miejskiego banku	2 1/2%	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto krajów koron.	5%	77 1/2	77 1/2
Akcyje bankowe	—	1213 1220	1218
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	—	468 3/4	468 3/4
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	—	1760	1760
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	—	523 525	524
Akcyje austr. Lloyda w Tryeście na 500 zlr.	—	550	550
Galicyski listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Więdeński kurs weksłów.

Dnia 2. listopada.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	123 5/8 1/2 123 123 1/4 l.	123 1/4 uso.	—
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	122 121 3/4 1/2 121 121 1/4 l.	121 1/2 3 m.	—
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	90 89 3/4	89 7/8 2 m.	—
Lipsk za 100 talarów	180	180 2 m.	—
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	11.56 53 50 50 l.	11-53 2 m.	—
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	120 1/4 120 119 3/4 120 l.	120 2 m.	—
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	143 1/2 143 142 1/4 142 l.	142 3/4 2 m.	—
Bukareszt za 1 złoty Para	228	228 31 T. S.	—
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	27	27	Agio.
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy więdeńskiej.

Dnia 3. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 123 1/2. — Frankfurt 121. — Hamburg 89 3/4. — Liwurna — Londyn 11.50. — Medyolan 120. — Paryż 142.

Obligacye dłuży państwa 5% 83 5/8 — 83 3/4. Detto S. B. 5% — — —. Detto 4 1/2% 72 7/8 — 73. Detto 4% 65 1/2 — 65 3/4. Detto z r. 1850 z wypłata 4% 92 1/4 — 92 1/2. Detto z r. 1852 4% 38 1/2 — 39. Detto 3% 50 1/2 — 51. Detto 2 1/2% 41 1/4 — 41 1/2. Detto 1% 17 — 17 1/4. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 31 1/2 — 32. Detto krajów kor. 5% 74 — 78. Pożyczka z r. 1834 224 — 224 1/2. Detto z r. 1839 134 3/4 — 135. Detto z 1854 96 7/8 — 97. Oblig. bank. 2 1/2% 58 — 59. Obl. lom. wen. pożyce. r. 1850 5% 94 — 97. Akc. bank. z ujma 1230 — 1232. Detto bez ujmy 1024 — 1028. Akcyje bankowe now. wydania 985 — 990. Akcyje banku eskomp. 93 1/4 — 93 1/2. Detto kolei żel. póln. Ces. Ferdynanda 176 1/4 — 176 3/8. Więd.-Rabskie 96 3/4 — 97 1/4. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 248 — 250. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko - Neuszadzkiej 63 1/4 — 63 3/4. Detto żeglugi parowej 525 — 527. Detto 11. wydania — Detto 12. wydania 522 — 524. Detto Lloyda 550 — 553. Detto mlyna parowego więd. 126 — 127. Renty Como 14 1/8 — 14 1/4. Esterhazego losy na 40 zlr. 86 — 86 1/2. Windischgrätzka losy 29 5/8 — 29 3/4. Waldsteina losy 28 3/4 — 28 7/8. Keglevicha losy 10 1/4 — 10 3/8. Cesarskich ważnych dukatów Agio 27 1/8 — 27 1/4.

(Kurs pieniężny na giełdzie więd. d. 3. listopada o pół do 2. popołudniu.

Ces. dukatów stęplowanych agio 27 1/8. Ces. dukatów obrączkowych agio 26 5/8. Ros. imperyały 9.49. Srebra agio 24 gotówka.

Telegrafowany więdeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4. listopada.

Obligacye dłuży państwa 5% 83 13/16; 4 1/2% —; 4% 65 1/2; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 135 3/4. Więd. miejsko bank. — Akcyje bank. 1226. Akcyje kolei póln. 176 7/8. Głognickiej kolei żelaznej — Odenburskie — Budwejskie — Dunajskiej żeglugi parowej 526. Lloyd 551 1/4. Galic. l. z. w. Więdniu — Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 zlr. 467 1/2 zlr. Amsterdam l. 2. m. — Augsburg 123 3/4 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 121 7/8 l. 2. m. Hamburg 90 l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 11.54.

3. l. m. Medyolan 120 7/8. l. Marsylia — Paryż 143. Bukareszt 226. Konstantynopol — Agio duk. ces. 26 7/8. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. — lit. B. — Lomb. — Oblig. indemn. 76 1/2. Pożyczka z roku 1854 97 1/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. listopada.

Jego Excelencya Hr. Schliek, c. k. feldmarszałek, z Żółkwi. — Hr. Siemiński Wilhelm, z Jarosławia. — Hr. Skarbek Jan, z Mościk. — Hr. Potocki Stanisław, z Brzeżan. — Hr. Golejowski Kornel, z Krzywca. — Br. Schimschen, c. k. feldmarszałek-lejtnant, z Przemyśla. — Br. Smola, c. k. generał-major, z Krakowa. — PP. Borowski Egidiusz, z Turki. — Trzański Emilian, z Brodów.

Dnia 5. listopada.

Br. Brunicki Jan, z Żółkwi. — PP. Krajewski Nikasius, z Turzy. — Pappara Stanisław, z Dalnicza. — Wysocki Floryan, z Hrehorewa. — Szeliski Kazimierz, z Chodaczkowa. — Duchnowski Piotr, c. k. przełożony obwodu, z Żółkwi. — Rogalski Kazimierz, z Brzeżan. — Hausner Otto, z Reytarowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. listopada.

Książę Lubomirski Adam, do Krakowca. — Br. Horoch Seweryn, do Moranec. — PP. Niezabitowski Włodzimerz, do Koropusza. — Mrozowiecki Stanisław, do Sokotowa. — Rylski Edward, do Ostrowa. — Garapich Władysław, do Podhajec. — Kozłowski Anastazy, do Malawy.

Dnia 5. listopada.

Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niesluchowa. — Br. Smola, c. k. generał-major, do Stryja. — PP. Malecki Kajetan, do Rohatyna. — Serwatowski Adalbert, do Reytarowic. — Morawski Konstanty, do Podhorzec. — Radziejowski Edward, do Jaworowa. — Makomaski Antoni, do Przemyśla.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. i 5. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	27 9 1	+ 2°	+ 5,5°	zachodni°	mglisto
2 god. pop.	27 0 9	+ 5,5°	+ 2°	"	ogoda
10 god. wie.	27 8 7	+ 2°	"	"	pochmurno
6 god. zrana	27 7 8	0°	+ 5°	zachodni°	pochmurno
2 god. pop.	27 7 9	+ 5°	0°	"	"
10 god. wie.	27 7 8	+ 2°	"	"	"

T E A T R.

We środy: dnia 8. listopada 1854

„Młody mąż i stara żona.“

Komedia w 3 aktach z francuskiego p. Mozeres.

O s o b y:

- Kawaler Oskar de Baufort JP. Kaliciński.
- Hermiona jego żona JP. Eker.
- Adela jej siostrzenica JPanna Kasprzycka.
- Pani Delby, wdowa, kuzyna Oskara JPani Krzyżanowska.
- Duperier, poborca jeneralny JP. Linkowski.
- Surville, dowódzca batalionu JP. Wilkoszewski.
- John, służący Oskara JP. Lauvernay.

Program części muzykalnej:

Na otwarcie widowiska: Polones p. Zimmermann.
Po akcie 1. Hexagona kadryle p. Wład. Madurowicza.
„ „ 2. mazur p. Adama Gnatkowskiego.

Dnia 4. listopada 1854 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujące pięć liczb:

26. 47. 33. 24. 85.

przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 18. listopada i 2. grudnia 1854 roku.

K R O N I K A.

W Słobodzie, wiosce w obwodzie Tarnopolskim, powstał d. 29. z. m. z nieostrożności pożar w stajniach dworskich i spaliło się 27 koni wojskowych które tu stały, a 23 koni mniej więcej uszkodzonych zostało

Francuski minister wojny rozporządził, ażeby w armii dresowano konie podług metody jakiejś pani Izabelli. Z prób, jakimi ten żeński pogromca koni dowiódł dzielności metody swojej w obec wojskowego sądu przysięgłych, przekonano się, że jej sposoby są niezawodne. Zaproszono więc panią Izabellę, by udzielała nauk swego systemu we wszystkich rządowych ujeżdżalniach.

— Procesa lichwiarki w Pałatynacie, rozpoczęte w roku 1852, są już na ukończeniu. W przeciągu tego czasu rozstrzygnięto 700 wypadków zwykłego lichwiarstwa. Dla załatwienia ich i przesłuchania 1900 świadków odbyło 75 posiedzeń. Dziewiętnastu obżałowanych skazano na karę pieniężną w kwocie 150.000 zlr.

— Z hanowerskiego miasta Dassel donoszą pod dniem 24. października: Zeszłej nocy wpadła nasza trzoda owiec z preraźliwym bekim do miasta, a niektóre z nich były mocno pokrwawione. Później nadbiegł owczarz z doniesieniem: że przebudzony krzykiem owiec spostrzegł kilka wilków pośród trzody; rozpedził ich natychmiast, ścigał dobrą chwilę, ale żadnego nie ubił; owce zaś uciekły tymczasem. Siedmnaście z nich jednak wilcy rozszarpałi.

— W gnieździe kawek na jednej z wież miasta Pragi znaleziono kilka przedmiotów świadczących znou o predylekcyi kawek do rzeczy błyszczących.

Między innymi znaleziono kawalki błyszczących metalów, sakiewkę z zielonego jedwabiu z pierścieniami, okulary z niebieskimi szklami i bilecik miłośny.

— W Frankfurcie zawiązuje się „towarzystwo akcyjne na popieranie kunsztu“ z kapitałem 30.000 reńskich. Towarzystwo to urządzi nieustającą wystawę obrazów, rycin i dzieł plastycznych, która będzie otwarta dla odwiedzających za cenę wstępu 30 kr., z dołączeniem oraz jednego losu. Za pięć reńskich będą wydawane bilety roczne nadające prawo do jednego dzieła sztuki mającego się losować między członkami tej klasy. Akcyonaryusze sami zrzekają się wszelkiej innej korzyści oprócz 4procentowej prowizji.

— Do jednego z berlińskich dzienników donoszą z Christianii o następującem zdarzeniu. Pewien urzędnik, który w przeszłym miesiącu otrzymał zlecenie przegłądać insygnia koronacyjne przechowane w jednej wieży twierdzy Akershums, zrobił odkrycie, że w ostatnich szczęściu lub siedmiu tygodniach złodzieje dobyli się do wieży. Żelazne drzwi otworzył złodziej za pomocą wytrycha i wyłamał zamek u drzwi wewnętrznych, ale temi drzwiami dostał się tylko do piwnicy, nad którą przechowane były insygnia. W piwnicy nie znalazł nic coby mógł wynieść, a że się na górę nie mógł dostać, przeto insygnia zostały nienaruszone. Dotychczas niewysledzono sprawcy. W pobliżu wieży jest zawsze straż wojskowa, przeto wzięto do indagacyi wszystkich żołnierzy, którzy w ciągu tego czasu, kiedy włamanie się do wieży zająć musiało, byli na straży. Jedno z insygniów koronacyjnych, chorągiew państwa, sprowadzają do Sztokholmu, gdzie będzie wystawiona dnia 4. listopada r. b. przy uroczystem odsłonięciu statuy króla Karola Jana.